

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Název školního vzdělávacího programu:

„CESTUJEME ZA DUHOU“

Motto: „Děti neznají ani minulost, ani budoucnost a co nám dospělým se stává zřídka - užívají přítomnost.“

Jean de La Bruyere

Obsah

1.	Identifikační údaje	3
1.1.	Název školního vzdělávacího programu	3
1.2.	Údaje o škole	3
1.3.	Zřizovatel školy	3
1.4.	Platnost dokumentu	4
2.	Obecná charakteristika školy	4
2.1.	Historie školy	4
2.2.	Rekonstrukce školy	4
2.3.	Současnost	5
2.4.	Řízení mateřské školy	5
3.	Podmínky vzdělávání	6
3.1.	Věcné podmínky	6
3.2.	Životospráva	7
3.3.	Psychosociální podmínky	7
3.4.	Charakteristika tříd	8
3.5.	Povinné předškolní vzdělávání	9
3.6.	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	9
3.7.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.8.	Vzdělávání dětí nadaných	11
3.9.	Vzdělávání cizinců	11
3.10.	Distanční vzdělávání	12
4.	Spolupráce	12
4.1.	Spolupráce se ZŠ	12
4.2.	Spolupráce s rodiči	13
4.3.	Spolupráce s obecním úřadem	14
4.4.	Ostatní spolupráce	14
5.	Organizace vzdělávání	15
5.1.	Podmínky přijímání dětí	15
5.2.	Režim dne	15
5.3.	Pravidelné akce	18

6. Evaluační systém	18
7. Charakteristika školního vzdělávacího programu	19
7.1. Hlavní cíle předškolního vzdělávání	19
7.2. Primární prevence	20
7.3. Metody a formy práce.....	20
8. Vzdělávací obsah	21
8.1. Vzdělávací oblasti	21
8.2. Integrované bloky a podtémata	21
.....	22

1. Identifikační údaje

1.1. Název školního vzdělávacího programu

„Cestujeme za duhou“ - Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP).

Číslo jednací: 43/2019/ZŠ a MŠ

Mateřská škola zpracovává ŠVP v souladu s platným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a dalšími obecně platnými právními předpisy. ŠVP vychází z podmínek naší mateřské školy a je povinnou součástí dokumentace mateřské školy. Stejně jako je pestrobarevná duha, snažíme se, aby program a veškeré činnosti, které s dětmi realizujeme na základě ŠVP byly stejně různorodé a zábavné, proto vznikl název programu **„Cestujeme za duhou“**. Rodiče jsou s dokumentem seznámeni na úvodní informační schůzce. Dokument je zveřejněn na webových stránkách a na nástěnce v MŠ.

1.2. Údaje o škole

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Tatce
Adresa:	Ke Hřišti 195, 289 11 Tatce
Telefon:	325 595 567
E-mail:	zs.tatce@seznam.cz
Ředitelka školy:	Mgr. Hana Vlčková
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO:	71005765
Web:	www.zstatce.cz
Počet tříd MŠ:	2
Kapacita tříd:	50 dětí
Provoz MŠ:	6:30 – 16:30 hod
Zpracovatel ŠVP:	Lenka Čechová

1.3. Zřizovatel školy

Obec Tatce

Adresa:	Podědvorem 81, 289 11 Tatce
Telefon:	325 595 554

Web: www.tatce.cz
E-mail: ou@tatce.cz
Zařazení do sítě škol: IZO: 600050670

1.4. Platnost dokumentu

Platnost dokumentu: od 1.9. 2019

Aktualizace: 17.8.2020, 3.8.2021

Projednání a schválení dokumentu proběhlo na pedagogické radě dne: 27.8.2019, 25.8.2020, 25.8.2021

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Historie školy

Základní škola a mateřská škola sídlí společně v jedné budově. Budova školy byla postavena v sedmdesátých letech jako dvoutřídní mateřská škola. Pro malý počet žáků byla v roce 1991 na základě rozhodnutí obecního zastupitelstva jedna třída mateřské školy zrušena a z části budovy byla zřízena jednotřídní základní škola. Ve školním roce 1994 - 95 byla základní škola stavebními úpravami rozšířena na dvoutřídní. V roce 2017 – 2018 se mateřská škola rozšířila přístavbou o další třídu. V roce 2019 – 2020 proběhlo další rozšíření na trojtřídní základní školu.

2.2. Rekonstrukce školy

V roce 2010 byl na školní zahradě vystavěn díky dotaci z grantového programu TPCA Partnerství pro Kolínsko víceúčelový celodřevěný altán, sloužící pro různé aktivity dětí a občanů obce Tatce.

V roce 2014 proběhla rozsáhlá rekonstrukce školní zahrady. Na zahradě byly vybudovány nové dětské herní prvky. Projekt byl realizován pod názvem „Zahrada v přírodním stylu“. Škola získala finanční prostředky z Operačního programu Životní prostředí.

V roce 2014 prošla rekonstrukcí budova školy. Budova byla zateplena a získala novou fasádu. Prostory MŠ byly vymalovány a došlo k odhlučnění stropů. V roce 2015 proběhla celková rekonstrukce dětské umývárny, WC, vody, topení, elektroinstalací a odpadů. V roce 2016 byla realizována rekonstrukce malé kuchyňky, která získala nové obklady a novou kuchyňskou linku. V roce 2017 byly instalovány na zahradě nové herní prvky – dvě pružinová houpadla a stožár na vlajku. V roce 2017 - 2018 byla realizována přístavba mateřské školy, došlo k rozšíření mateřské školy o další třídu včetně

technického zázemí, která je přizpůsobená starším a předškolním dětem. Zároveň byly vybudovány nové šatny pro žáky ZŠ a šatna pro novou třídu MŠ. Proběhla rozsáhlá rekonstrukce kuchyně, jídelny, dílny a dalších technických místností. V roce 2019 - 2020 proběhla rekonstrukce toalet využívaných při pobytu na školní zahradě, dále pak rekonstrukce školní družiny.

Cílem je, aby škola odpovídala moderním trendům a poskytovala podnětné a příjemné prostředí.

2.3. Současnost

Základní škola a mateřská škola sídlí společně v jedné budově. Mateřská škola je dvoutřídní s celodenním provozem, s kapacitou 50 dětí. ZŠ a MŠ má tyto části: mateřskou školu, základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Mateřská škola sídlí v přízemí, základní škola a školní družina v prvním poschodí, v hospodářském pavilonu se nachází školní kuchyně a jídelna.

Škola stojí na okraji obce obklopena přírodou, je dostupná z hlediska autobusové dopravy z okolních vesnic. Mateřskou školu navštěvují kromě místních dětí i děti z okolních vesnic, především z obcí Velké Chvalovice, Milčice, Skramníky, Hořany, Pečky, Poříčany a Dobřichov.

2.4. Řízení mateřské školy

Ředitelka: Mgr. Hana Vlčková

Vedoucí učitelka: Lenka Čechová

Učitelky: Bc. Lucie Charousová, Iveta Kloudová, Světlana Anisimová (dlouhodobá pracovní neschopnost), Pavlína Hollerová (zástup za dlouhodobou prac. neschopnost)

V mateřské škole pracují čtyři učitelky, které se střídají na ranní, střední a odpolední směnu. Vedoucí učitelka a další dvě učitelky jsou kvalifikované, P. Hollerová si kvalifikaci doplňuje. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny školním řádem, vnitřními směrnici a náplní práce každého zaměstnance.

Ředitelka školy zajišťuje vhodné podmínky pro odborný růst pedagogických i ostatních zaměstnanců, vytváří oboustrannou a otevřenou komunikaci, vzájemnou podporu a kooperaci mezi zaměstnanci. Zajišťuje rychlou a oboustrannou informovanost. Aktivně spolupracuje se zřizovatelem, podporuje nákup vybavení a didaktických pomůcek i vzdělávání všech zaměstnanců, zapojuje se do výzev a projektů. Všichni zaměstnanci jsou o dění ve škole včas informováni. Ředitelka školy klade důraz na týmovou práci, vzájemnou spolupráci a vytváření prostředí důvěry a podpory. Názory a myšlenky všech zaměstnanců jsou přijímány, zaměstnanci se podílí na dění v mateřské škole. Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé úspěchy a motivuje zaměstnance.

- Učitelky se aktivně vzdělávají prostřednictvím seminářů, kurzů, odborných časopisů a literatury, internetu (Informatorium, Učitelské noviny, www.predskolaci.cz, metodický portál RVP atd., Pinterest).
- Každá učitelka si zpracovává „Plán osobního rozvoje“, ve kterém si stanoví oblasti pro rozvoj v daném roce a konkrétní kroky, na konci roku tento plán vyhodnocuje.
- Pravidelně probíhá evaluační činnost pedagogických pracovníků, která slouží jako zpětná vazba a nástroj dalšího rozvoje.
- Učitelky zpracovávají pro každé dítě hodnocení. Smyslem hodnocení je posoudit současné schopnosti a znalosti dítěte, určení oblastí, na které je třeba se zaměřit a posouzení posunu dítěte v určitém časovém období.
- Práce s dětmi probíhá podle Školního vzdělávacího programu, který je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Obě třídy mateřské školy se nachází v přízemí budovy, každá třída mateřské školy má samostatný hlavní vchod, třídy jsou propojeny spojovací chodbou.

Třída určená pro mladší děti má svou šatnu, umývárnu s WC a sprchovým koutem, částečně oddělenou třídu na část jídelní a pracovní a na část určenou k hraní a odpočinku. Součástí třídy je kabinet hraček, kabinet sportovních a didaktických pomůcek a kabinet určený pro věci na tvoření, dále kancelář a kuchyňka.

Třída určená pro starší děti má rovněž samostatnou šatnu a umývárnu s WC a sprchovým koutem. Je prostorově větší a hodně prosvětlená. Odpočinková, herní, pracovní i jídelní část se nachází v rámci jedné třídy. Nová třída je vybavená interaktivní výukovou pomůckou. U třídy se nachází kancelář, kuchyňka, zázemí pro personál a kabinet na pomůcky.

Obě třídy jsou prostorné, účelně zařízené převážně dřevěným nábytkem. Vybavení tříd hračkami, pomůckami a didaktickými materiály je na dobré úrovni, je průběžně obnovováno a doplňováno. Hračky a pomůcky určené k volným hrám jsou uspořádány tak, aby si je děti mohly samostatně půjčovat. Pro používání hraček a pomůcek jsou stanovena pravidla a děti se je snaží dodržovat. V šatnách jsou umístěny nástěnky, kde jsou informace pro rodiče a prostor pro vystavování výrobků dětí.

Velkou předností naší školy je kromě vhodného umístění v klidné lokalitě její velká a členitá zahrada, která nám umožňuje celoročně trávit dostatek času venku a rozvíjet

pohybové schopnosti dětí, nebo se věnovat environmentální výchově. Zahrada je vybavena herními prvky podporujícími fyzický rozvoj dětí. Součástí zahrady jsou mimo jiné také zahradní jezírko, smyslový chodníček, přírodní bludiště, vrbové chýše, ohniště s totemem, vyvýšené záhony, pískoviště a altán, který je využíván jako přírodní učebna. Díky členitému terénu můžeme v zimních měsících na zahradě také bobovat.

3.2. Životospráva

Hygienické podmínky v mateřské škole jsou v souladu s platnými předpisy.

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající platným normám a předpisům. Strava zahrnuje dostatek ovoce, zeleniny a mléčných výrobků. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné časové intervaly.
- Děti stolují přímo ve třídě, kam se dováží strava ze školní kuchyně. Děti pomáhají s přípravou stolování, jsou vedeny ke správnému způsobu stolování. Děti do jídla nenutíme, snažíme se je však motivovat, aby alespoň ochutnaly.
- Je dodržován pitný režim – děti mají možnost se kdykoliv napít, k dispozici je čaj, nebo voda. V každé třídě je umístěn stůl pro pitný režim, kde mají děti uložené kelímky na své značce.
- Je zajištěn pravidelný režim dne, který umožňuje přizpůsobit organizaci činností potřebám dětí a aktuální situaci.
- Děti jsou každý den minimálně dvě hodiny venku (kromě nepříznivého počasí).
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.
- Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku i odpočinku dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je po krátkém odpočinku nabízena klidová činnost.
- Je zajištěno řádné osvětlení a vytápění. Ložní prádlo se vyměňuje 1x za 3 týdny, ručníky se mění 1x týdně.
- Prostor pro ukládání lůžkovin je větratelný, lůžkoviny jsou uloženy individuálně pro každé dítě v označených skřínkách.
- Teplota vzduchu je kontrolována teploměry, je zajištěno pravidelné větrání.

3.3. Psychosociální podmínky

- Nové dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí, po nástupu do MŠ je nabízen rodičům individuálně přizpůsobený adaptační režim. Děti mají možnost seznámit se s prostředím MŠ ještě před zahájením docházky, například formou návštěv na školní zahradě.
- Učitelky respektují individuální potřeby dětí a reagují na ně. Děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem nebo nadměrnou náročností aktivit a činností.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení.
- Způsob vedení dětí je podporující, empatický, s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

- Učitelky se vyhýbají negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatnosti.
- Učitelky navozují atmosféru důvěry, vedou děti k ohleduplnosti, toleranci, zdvořilosti, solidaritě, pomoci a podpoře. Dostatečně chválí a pozitivně hodnotí.
- Děti jsou vedeny ke kamarádství. Pedagogové se věnují vztahům ve třídě a ovlivňují vztahy prosociálním směrem (prevence šikany a patologických jevů u dětí).
- Všichni pracovníci přispívají svým chováním a jednáním k tomu, aby se děti i ostatní dospělí cítili v MŠ dobře, spokojeně a bezpečně.
- Na začátku školního roku jsou s dětmi domluveny pravidla vzájemného soužití.

3.4. Charakteristika tříd

Mateřská škola je dvoutřídní, s celodenním provozem. Provoz mateřské školy je od 6.30 hod. do 16.30 hod. Děti jsou rozděleny do tříd dle věku.

Třída I. „Čiperkové“ je určena mladším dětem ve věkovém rozmezí zhruba 2 – 4 roky. Program a jednotlivé činnosti jsou přizpůsobeny této věkové kategorii. Klademe důraz na zvládnutí socializace a sebeobsluhy. Střídá se zde volná hra a organizovaná činnost. Na jednotlivé činnosti mají děti vyhrazeno více času. Adaptace nových dětí probíhá pozvolna, rodičům se doporučuje začínat adaptaci s kratšími časovými úseky. Nové děti si před nástupem do mateřské školy mohou přijít pohrát s rodiči na zahradu, nebo se účastnit některé z našich akcí. Děti se tak přirozeně seznámí s novým prostředím a zvyknou si na kolektiv dětí a nové učitelky. Rodičům nových dětí nabízíme adaptační režim, délku pobytu dítěte po nástupu do mateřské školy individuálně konzultujeme s rodiči a přizpůsobujeme potřebám dětí. Pomoc s malými dětmi zajišťuje v této třídě chůva.

Třída II. Šikulové je určena pro starší a předškolní děti ve věkovém rozmezí zpravidla 4 – 7 roků. V této třídě klademe důraz především na předškolní přípravu. Děti každý den pracují na některé z jednotlivých vzdělávacích oblastí. Rozvíjejí matematickou a čtenářskou pregramotnost, zrakové a sluchové rozlišování, prostorovou orientaci, grafomotoriku, ale i slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti. Předpokládá se, že všechny běžné činnosti, jako je oblékání, stravování a hygiena zvládnou bez pomoci učitelek, stačí rada. Řízená činnost probíhá v delších časových úsecích. Velkým kladem je intenzivní spolupráce se základní školou. Cílem spolupráce je mimo jiné zajištění přirozeného přechodu dětí do 1. třídy základní školy. Propojení základní a mateřské školy hraje pro předškolní děti významnou roli, přechod do 1. třídy probíhá bez stresu a neznalosti prostředí.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, alespoň v rozsahu 2,5 hod.

3.5. Povinné předškolní vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy **dítě dosáhne pátého roku věku**, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je **předškolní vzdělávání povinné**.

Ve školním roce 2021/2022 je toto vzdělávání povinné pro děti narozené od 1.9.2015 do 31.8.2016 a děti, u kterých při zápisu do I. ročníků základní školy bylo rozhodnuto o odkladu školní docházky.

Zákonný zástupce má povinnost přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v místě trvalého bydliště, pokud zákonný zástupce nezvolí pro své dítě jinou mateřskou školu nebo jiný způsob povinného předškolního vzdělávání.

Forma povinného předškolního vzdělávání

- Docházka dítěte je povinná každý den **v rozsahu minimálně 4 hodiny denně. Tyto 4 hodiny jsou stanoveny v naší MŠ od 8 - 12 hodin.**
- Povinnost docházky se nevztahuje na období školních prázdnin v základních a středních školách, na období jarních prázdnin a dalších prázdnin, vyhlášených MŠMT.
- Povinné předškolní vzdělávání trvá případně i ve školním roce, pro který byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky a je ukončeno až začátkem plnění povinné školní docházky.

3.6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let, ale je třeba zohlednit specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti,
- srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek,
- dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí,

- dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dítěte,
- režim dne, který respektuje individuální potřeby dětí,
- vhodné podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami,
- používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty,
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

3.7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání všech dětí včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje podle ŠVP. Podpůrná opatření specifikují vybrané druhy podpůrných opatření, které mohou uplatnit ve výuce pedagogové s cílem podpořit vzdělávání dítěte zejména změnou pedagogických postupů (např. úprava metod výuky, didaktické postupy a úpravy v kritériích hodnocení apod.)

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením (dále jen ŠPZ) po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.

- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory (PLPP)**.
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**.

Důraz je kladen na navázání úzké spolupráce s rodiči těchto dětí, citlivou komunikaci a předávání potřebných informací. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Pravidla pro tvorbu PLPP:

- PLPP škola zpracovává samostatně, má písemnou podobu. Před zpracováním probíhá rozhovor mezi učitelkami, jehož cílem je např. stanovení metod práce s dítětem, způsob kontroly osvojení požadovaných dovedností a znalostí. Následně je zorganizována společná schůzka se zákonnými zástupci.
- Plán stručně popisuje, kde má dítě problémy, co se v postupech práce změní a jak se to promítne do metod práce, organizace vzdělávání i jeho hodnocení.
- PLPP vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření.
- Pokud zvolené úpravy v práci nepovedou ani po 3 měsících k očekávané změně, obtíže budou pokračovat nebo se budou ještě zhoršovat, pak vysílá škola zákonného zástupce do školského poradenského zařízení.

Pravidla pro tvorbu IVP:

- IVP zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

3.8. Vzdělávání dětí nadaných

Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí s ohledem na individuální možnosti dětí dále smysluplně rozvíjely. Vzdělávací obsah je upraven tak, aby děti nebyly přetěžovány, ale zároveň byla zajištěna pestrost a širší vzdělávací nabídky.

Dětem mimořádně nadaným je zajištěn individuální přístup. Běžné aktivity dětí jsou doplňovány o další činnosti dle zájmů a mimořádných schopností, nebo nadání dítěte.

Pravidla tvorby PLPP, IVP pro mimořádně nadané děti

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracovává mateřská škola PLPP a zároveň doporučí rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

3.9. Vzdělávání cizinců

S účinností od 1.9.2021 má mateřská škola povinnost zajistit skupinu pro jazykovou přípravu, pokud jsou v MŠ alespoň 4 děti - cizinci, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

V této skupině bude probíhat jazyková příprava v rozsahu 1 hodiny týdně s cílem zajištění plynulého přechodu dětí - cizinců do základního vzdělávání. Jazyková příprava je pro děti bezplatná.

Pokud ředitelka školy posoudí, že i pro jiné dítě by bylo zařazení do skupiny vhodné (než pro dítě - cizince s povinným předškolním vzděláváním), může tak učinit, ale nesmí to být na újmu kvality jazykové přípravy dětí - cizinců.

3.10. Distanční vzdělávání

Pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření, nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost dětí, poskytuje mateřská škola distanční vzdělávání. **Distanční vzdělávání se poskytuje v případě, že chybí více než polovina dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné.**

Možnosti:

1) Prezenční výuka

V případě, že se mimořádné opatření nebo karanténa týká pouze omezeného počtu dětí (méně než polovina dětí), pokračuje výuka běžným způsobem.

2) Smíšená výuka

V případě, že se onemocnění nebo karanténa týká více než poloviny dětí, je škola povinna vzdělávat tyto děti distančním způsobem. Ostatní děti pokračují v prezenční výuce.

3) Distanční výuka

Pokud je z důvodu mimořádných opatření nebo nařízení karantény zakázána přítomnost celé třídy, pokračuje vzdělávání výhradně distančním způsobem.

Mateřská škola je povinna přizpůsobit distanční vzdělávání podmínkám dětí. Distanční vzdělávání může probíhat různými způsoby (zasílání tištěných materiálů, on-line přenos výuky atd).

Konkrétní forma realizace distanční výuky je popsána ve školním řádu.

4. Spolupráce

4.1. Spolupráce se ZŠ

MŠ aktivně spolupracuje se ZŠ především v rámci organizace různých akcí pro děti a veřejnost, výletů, besed, seminářů apod. Cílem spolupráce je mimo jiné zajištění přirozeného přechodu dětí do 1. třídy základní školy. Propojení základní a mateřské školy hraje pro předškolní děti významnou roli, přechod do 1. třídy probíhá bez stresu a neznalosti prostředí.

Příklady spolupráce:

- Společné vypracování ročního plánu akcí pro ZŠ a MŠ.
- Společné akce pro děti ze ZŠ a MŠ / výlety, kulturní akce, výchovně – vzdělávací a sportovní akce, odborné besedy, exkurze, škola v přírodě.../
- Tematické akce pro veřejnost k jednotlivým ročním obdobím / Lampionová výprava, Čertovské rejdní, Vánoční tvoření, Školní ples, Karnevalový rej, Čarodějnický rej, Dětský den..../
- Předškolní děti navštěvují žáky v 1. třídě, jsou přítomni při vyučování, seznamují se s prostředím ZŠ.
- Spolupráce se školskou radou – projednávání dokumentů školy, organizace školního plesu, besídek.

4.2. Spolupráce s rodiči

Při vytváření vztahů mezi rodiči a zaměstnanci školy si zakládáme především na vzájemné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Stejně jako dítě, i rodič potřebuje získat důvěru k celému kolektivu mateřské školy. Pravidelné předávání základních informací o dítěti, jeho zdravotním stavu, chování apod. je nezbytné. Pedagogové chrání soukromí rodiny a jsou diskrétní (informace o rodině a dětech jsou důvěrné, pracují s nimi pouze učitelky ve třídě, případně ředitelka školy). Všichni zaměstnanci školy jednájí s rodiči ohleduplně a taktně.

Rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje, prostřednictvím webových stránek, facebooku školy a nástěnek v šatnách. Další předávání informací probíhá na třídních schůzkách a prostřednictvím krátkých rozhovorů při předávání dětí. Rodiče mají možnost sjednat si schůzku s třídní učitelkou, kde mohou konzultovat vývoj dítěte. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání a individuálních pokrocích jejich dítěte. V případě potřeby nabízíme rodičům spolupráci s odborníky ze školských poradenských zařízení i klinickými logopedy. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, na přípravě a organizaci tematických akcí, případně podpořit činnost mateřské školy formou sponzorských darů. Pro rodiče a veřejnost připravujeme Školní ples.

Každý rok pořádáme „Den otevřených dveří“ v MŠ. Toto dopoledne je určené pro nové, ale i stávající rodiče. Rodiče mají možnost prohlédnout si prostředí MŠ a získat odpověď na konkrétní dotazy, vidět jak probíhá „řízená činnost“ a práce s předškolními dětmi.

4.3. Spolupráce s obecním úřadem

Zřizovatelem školy je obec Tatce. Spolupráce s obecním úřadem Tatce probíhá na velmi dobré úrovni.

Příklady spolupráce:

- Vystoupení dětí ze ZŠ a MŠ na akcích, které pořádá obec „Svatomartinské posvícení“ a „Masopust“.
- Finanční a materiální podpora ze strany obce na tematických akcích pořádaných pro veřejnost.
- Vzájemná propagace pořádaných akcí na webových stránkách, facebooku a vývěskách.
- Zapůjčení obecního sálu pro pořádání školních akcí.
- Účast zastupitelů obce na tematických akcích, aktivní pomoc při zajištění akcí.
- Sběr starého papíru, úklid obce – zapojení dětí ze ZŠ a MŠ, ale rovněž i obyvatel obce.
- Starostka obce vítá prvňáčky (první školní den) a loučí se s dětmi před hlavními prázdninami.
- Dáváme obci k dispozici školní zahradu k pořádání letních akcí (letní kino, přivítání prázdnin).

4.4. Ostatní spolupráce

Pravidelně spolupracujeme i s dalšími organizacemi:

- MŠ Dobřichov, MŠ Milčice, MŠ Adélka Nymburk, MŠ Třebestovice (vzájemné návštěvy, společné výlety, sdílení nápadů a inspirace...).
- Pedagogicko – psychologická poradna Kolín, Český Brod.
- Speciální - pedagogické centrum Poděbrady.
- Knihovna v obci Tatce a v Pečkách (návštěvy dětí, prohlédnutí a zapůjčení knih a časopisů).
- Sbor dobrovolných hasičů Tatce.
- Zimní stadion Kolín, Poděbrady – lekce bruslení.
- Sokolovna Kolín – cvičení dětí na nářadí.
- Solná jeskyně Český Brod – návštěvy s dětmi z MŠ.
- DDM Poděbrady - zprostředkování keramického kroužku.
- Plavecká škola Aquabella Poděbrady – kurzy plavání pro MŠ.
- Canisterapie Karolína Sedláková.
- Základní umělecká škola Pečky.
- Mas Podlipansko.

5. Organizace vzdělávání

5.1. Podmínky přijímání dětí

Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od **2. května do 16. května**. Informace o termínu zápisu jsou zveřejněny: nástěnky a webové stránky školy, obecní vývěska, obecní rozhlas. Průběh přijímacího řízení se řídí odpovídajícími zákony a vyhláškami. Mateřská škola přijímá všechny děti včetně dětí se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním postižením. **O přijetí dítěte a tvorbě kritérií rozhoduje ředitelka školy podle § 34 zákona č.561/2004 Sb.**

Školský zákon stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018).

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami je možné zařazovat do běžných tříd mateřských škol, nebo do tříd zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona, popřípadě škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona.

5.2. Režim dne

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného školního vzdělávacího programu probíhá v základním denním režimu.

TŘÍDA I. ČIPERKOVÉ (mladší děti)	
6.30 – 8.30	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelkám do třídy, spontánní hry, aktivity zaměřené především na hry a zájmovou činnost, individuální práce s dětmi dle jejich potřeb.
8.30 – 8.50	Ranní kruh, přivítání s dětmi, ranní cvičení, pohybové aktivity, relaxační cvičení.
8.50 – 9.20	Osobní hygiena, dopolední svačina.
9.20 - 9.40	Řízené činnosti, plnění cílů školního vzdělávacího programu, individuální práce s dětmi.
9.40 - 11.45	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost v případě nepříznivého počasí. Hry na školní zahradě, sportovní činnosti, vycházky do okolí, environmentální činnosti a aktivity.
11:45 – 12.30	Osobní hygiena, oběd, odchody dětí po obědě, příprava na odpočinek.
12.30 - 14:00	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, klidové činnosti.
14:00 - 14:30	Osobní hygiena, odpolední svačina.
14:30 - 16:30	Volné činnosti a aktivity dětí zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy. Odchody dětí domů.

TŘÍDA II. ŠIKULOVÉ (starší děti)	
6.30 – 8.00	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelkám do třídy, spontánní hry, aktivity zaměřené především na hry a zájmovou činnost, individuální práce s dětmi dle jejich potřeb.
8:00 - 8:30	Předškolní příprava, aktivity zaměřené na rozvíjení všech oblastí předškolního vzdělávání, individuální práce s dětmi dle jejich potřeb, didakticky zaměřené činnosti.
8.30 – 8.55	Ranní kruh, přivítání s dětmi, ranní cvičení, pohybové aktivity, relaxační cvičení.
8.55 – 9.20	Osobní hygiena, dopolední svačina.
9.20 - 9.50	Řízené aktivity, plnění cílů školního vzdělávacího programu, předškolní příprava.
9.50 - 12:00	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost v případě nepříznivého počasí. Hry na školní zahradě, sportovní činnosti, vycházky do okolí, environmentální činnosti a aktivity.
12.00 -12.30	Osobní hygiena dětí, oběd, odchody dětí po obědě, příprava na odpočinek.
12.30 - 13.30	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, klidové činnosti.
13:30 - 14:00	Didakticky zaměřené činnosti, předškolní příprava, individuální práce s dětmi dle jejich potřeb.
14:00 - 14:30	Osobní hygiena, odpolední svačina.
14:30 - 16:30	Volné činnosti a aktivity dětí zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy. Odchody dětí domů.

Uvedené časy jsou pouze orientační, veškeré činnosti a aktivity jsou v případě potřeby přizpůsobeny zájmům a potřebám dětí.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně - preventivní pohybové aktivity a logopedické chvilky. Aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, pracovaly svým tempem. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Nově příchozím dětem je umožněn adaptační režim dle potřeb jednotlivých dětí. Jsou vytvářeny podmínky pro

individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se činností v různých velkých skupinách. V době odpočinku jsou dětem předčítány pohádky, děti odpočívají na lehátkách / matracích, pokud neusnou, jsou jim nabízeny klidové zájmové aktivity. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Učitelky respektují individuální vzdělávací schopnosti a možnosti dětí.

5.3. Pravidelné akce

Mateřská škola se pravidelně účastní různých kulturních, vzdělávacích i zábavných akcí (divadla, odborné besedy zaměřené na prevenci, tematické akce atd.). Po celý rok využíváme aktuálních nabídek a plán akcí je průběžně doplňován, snažíme se o to, aby nabídka akcí byla různorodá. Zároveň ve spolupráci se ZŠ realizujeme velké množství akcí pro veřejnost. Přehled všech realizovaných akcí je uveden v dokumentu „Vlastní hodnocení mateřské školy“.

6. Evaluační systém

Evaluace je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v mateřské škole. Toto systematické vyhodnocování je určeno ke zlepšení vzdělávání dětí i vzdělávacích podmínek. Hodnocení je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání.

Oblast evaluace	Metody evaluace	Odpovědnost	Časový plán
Soulad ŠVP s RVP PV	porovnání s RVP PV	vedoucí učitelka	1 x ročně
Plnění cílů ŠVP	hospitace portfolia dětí fotodokumentace zpráva "Vlastní hodnocení MŠ"	ředitelka, příp. vedoucí učit. učitelky MŠ učitelky MŠ učitelky MŠ	2 x ročně
Realizace obsahu vzdělávání (integrováných bloků)			průběžně průběžně 1 x ročně
Kvalita výchovně - vzdělávacího procesu	hospitace nadřízený vzájemné hospitace zpětná vazba nadřízený zpětná vazba rodiče	ředitelka, příp. vedoucí učit. učitelky MŠ ředitelka, vedoucí učitelka rodiče	2 x ročně dle potřeby průběžně průběžně
Kvalita podmínek vzdělávání	záznamy z porad zpětná vazba rodiče zpráva "Vlastní hodnocení MŠ"	ředitelka rodiče učitelky MŠ	5 x ročně průběžně 1 x ročně
Pedagogická diagnostika	portfolia dětí indiv. hodnotící arch individuální konzultace	učitelky MŠ učitelky MŠ učitelky MŠ	průběžně 2 x ročně dle potřeby
Spolupráce s rodiči	zpráva "Vlastní hodnocení MŠ" Školní vzdělávací program zpětná vazba rodiče	učitelky MŠ vedoucí učitelka učitelky MŠ, ředitelka	1 x ročně 1 x ročně průběžně
Závěrečné hodnocení tříd	zpráva "Vlastní hodnocení MŠ"	učitelky MŠ	1 x ročně

Během celého roku vkládáme příspěvky a fotografie na webové stránky školy o činnosti a akcích, pořizujeme fotodokumentaci a videozáznamy, píšeme články do místního tisku,

pořádáme veřejná vystoupení, vystavujeme práce dětí, organizujeme tematické akce pro veřejnost. Naším cílem je otevřenost vůči rodičům a veřejnosti.

7. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program s názvem: „**Cestujeme za duhou**“ je zpracován v souladu s aktuálním **Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání** (RVP PV) a je základní osnovou pro práci pedagogických pracovníků.

Školní vzdělávací program zahrnuje pestrou nabídku témat z různých oblastí, zároveň je zaměřen na environmentální výchovu a primární prevenci. Je přizpůsoben podmínkám mateřské školy v Taticích. Dále umožňuje pedagogům realizovat své vlastní nápady a přizpůsobit témata prostředí venkovské mateřské školy, ochraně přírody, lidovým tradicím a zvyklostem. Cílem školního vzdělávacího programu je podpořit snahu tvořit, experimentovat, přemýšlet a poznávat, pochopit svět kolem sebe a některé vztahy a souvislosti. Velký důraz klademe na utváření kamarádství, tolerance a úcty k vrstevníkům i dospělým. Vedeme děti k pomoci druhým a rovnému přístupu.

Všechny činnosti v průběhu výchovně vzdělávacího procesu by měly směřovat k dosažení klíčových kompetencí a hlavních vzdělávacích cílů. Každé dítě se však vyvíjí jinak, má jiné schopnosti a předpoklady a proto opustí mateřskou školu s jiným rozsahem dovedností, schopností a vědomostí.

7.1. Hlavní cíle předškolního vzdělávání

- zajistit dítěti dostatek podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení
- obohacovat denní program dítěte a poskytovat odbornou péči
- usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu
- rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví
- motivovat dítě ke vzdělávání
- podporovat individuální rozvoj dětí
- poskytovat všem dětem optimální podmínky pro vlastní rozvoj

Klíčové kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

7.2. Primární prevence

Cílem primární prevence obsažené v rámci školního vzdělávacího programu je:

- podporovat zdravý životní styl dětí, upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí
- naučit děti přivolat pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému
- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám, předcházet projevům xenofobie a rasismu
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy, řešit své konflikty a nedorozumění dohodou
- aktivizovat děti k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem
- podporovat zdravé sebevědomí dětí, upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- bezpečnost v dopravním provozu

Primární prevence se prolíná napříč celým školním vzdělávacím programem, je zahrnuta např. v podtématech Bráníme se bacilům, Chráníme naši planetu, Všichni jsme kamarádi, Moje rodina, Kdo nás chrání, Děti pozor červená atd. Kromě toho se děti účastní i různých odborných přednášek a praktických ukázek z oblasti primární prevence.

7.3. Metody a formy práce

Nejčastější a nejdůležitější formou činností dětí předškolního věku je hra. Pedagogové proto při své práci využívají všechny její stádia (individuální, kooperativní i skupinová) a druhy (např. tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly apod.)

Děti se učí především nápodobou. V průběhu všech činností proto využíváme situačního a sociálního učení, které je založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky.

Do výchovně vzdělávacího procesu zařazujeme frontální, skupinové i individuální formy vzdělávání, pokusy a experimenty. Všechny organizační formy volí pedagogové tak, aby respektovaly individuální potřeby dětí, byly dostatečně vyvážené a pro děti atraktivní.

Kromě organizačních forem využíváme také metody slovní (např. rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání), názorné (např. pozorování, předvádění, exkurze a vycházka) a praktické (např. experimenty, pokusy).

Výběr metod volí pedagogové vždy v závislosti na didaktickém cíli. Slovní metody vhodně spojují s praktickou činností, názorné metody pak s metodami praktickými. V rámci činností se zaměřujeme na oblast pohybovou, hudební, tvořivou, dramatickou, provádíme různé pokusy a experimenty.

Metody a formy vzdělávání:

- ✓ Hra
- ✓ Situační učení
- ✓ Sociální učení
- ✓ Kooperativní učení
- ✓ Prožitkové učení
- ✓ Učení hrou
- ✓ Slovní metody (rozhovor, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání atd.)
- ✓ Náorné metody (pozorování, předvádění, exkurze, vycházka)
- ✓ Praktické metody (experimenty, pokusy)
- ✓ Metoda pokusu a omylu
- ✓ Frontální, skupinová, individuální forma vzdělávání
- ✓ Didakticky zacílené činnosti
- ✓ Spontánní aktivity

8. Vzdělávací obsah

8.1. Vzdělávací oblasti

- 1. Biologická – Dítě a jeho tělo**
- 2. Psychologická – Dítě a jeho psychika**
- 3. Interpersonální – Dítě a ten druhý**
- 4. Sociálně – kulturní – Dítě a společnost**
- 5. Environmentální – Dítě a svět**

Vzdělávací oblasti se vzájemně prolínají v integrovaných blocích. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou srozumitelně zpracovány a každá oblast zahrnuje tyto vzájemně propojené kategorie: dílčí cíle (záměry), nabízené činnosti a očekávané výstupy (předpokládané výsledky).

8.2. Integrované bloky a podtémata

Integrované bloky zahrnují jednotlivá podtémata, která jsou nastavena na jeden až dva týdny, ale v praxi nejsou pevně ohraničena. Přiřazení na jednotlivé měsíce je pouze orientační, je možné témata zařazovat dle aktuální potřeby a konkrétních podmínek. Jejich časovou délku určuje zájem dětí a šíře daného tématu. Podtémata obsahují nabídku vzdělávacích činností pro děti, tyto návrhy si učitelky dále zpracovávají na konkrétní činnosti.

Integrované bloky třída I. Čiperkové

ČASOVÝ HORIZONT	INTEGROVANÝ BLOK	PODTÉMATATA
ZÁŘÍ	HOLA HOLA ŠKOLKA VOLÁ	Naše školka
		Třída plná kamarádů
ŘÍJEN	KDYŽ ZAŤUKÁ PODZIM	Šel zahradník do zahrady
		Kutálí se dýně
LISTOPAD	PESTROBAREVNÝ PODZIM	Pozor děti draci letí
		Doktora se nebojíme
PROSINEC	PO ROCE JSOU TU ZASE VÁNOCE	Čerti a čertidla vařili povidla
		Už voní vánoční stromeček
LEDEN	ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ	My se zimy nebojíme, běháme a dovádíme
		Kam se ptáčku, kam schováš
ÚNOR	SVĚT KOLEM NÁS	Ten dělá to a ten zas tohle
		Přišel k nám karneval
BŘEZEN	HŘEJ SLUNÍČKO HŘEJ	Vstávej semínko holala
		Hody hody doprovody
DUBEN	Z POHÁDKY DO POHÁDKY	Vrátko do pohádky
		Co to letí na koštěti
KVĚTEN	PO STOPÁCH ZVÍŘÁTEK	U babičky na dvorečku
		Mami, tati, vem mě do zoo
ČERVEN	TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY	Indiáni ti se mají, celý den si jenom hrají
		Hurá na výlet

Září – Hola hola školka volá

Tento blok je zaměřený na převážně na adaptaci v MŠ ve spolupráci s rodiči, zvládnutí základní sebeobsluhy a socializace. V rámci bloku se děti seznámí s prostředím MŠ, školní zahradou, novými kamarády, učitelkami a se svojí značkou. Zároveň si budou postupně zvykat na kolektiv dětí a učit se bezpečnému chování.

Dílčí vzdělávací cíle:

- adaptace na nové prostředí - seznámení dětí s prostředím mateřské školy i školní zahrady, s novými kamarády a se zaměstnanci mateřské školy
- zvládnutí sebeobsluhy a hygienické návyky
- rozvíjení komunikačních dovedností
- posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- získání citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společného soužití

Nabízené činnosti:

- spontánní hry a oblíbené činnosti
- opakování pravidel vzájemného soužití
- procvičování jmen kamarádů
- veršované říkanky, zpívání, cvičení
- zapojování do kolektivních činností, spolupráce ve skupině
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- seznámení s hračkami, didaktickými pomůckami, výtvarným materiálem
- rozšiřování slovní zásoby

Očekávané výstupy:

- zvládnout odloučení od rodičů na krátkou dobu
- bezpečně se orientovat v prostorách mateřské školy, dodržovat bezpečné chování
- rozvíjet sebeobsluhu – osobní hygiena, umět stolovat, oblékání
- navazovat nové vztahy s kamarády, vzájemná důvěra
- respektovat pravidla vzájemného soužití, rozlišovat správné a nesprávné chování
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- prožívat radost, získávat nové zkušenosti, objevovat
- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc, reagovat na pokyny apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Říjen – Když zaťuká podzim

V rámci tohoto bloku budeme pokračovat v adaptaci na MŠ, zároveň budeme pozorovat podzimní přírodu, poznávat ovoce a zeleninu. Budeme se učit pracovat ve skupině, pomáhat jeden druhému, dělit se o hračku, využívat přírodní materiál.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvíjení pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjení všech smyslů
- rozvíjení komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvíjení předčtenářské gramotnosti
- posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování
- vytváření povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Nabízené činnosti:

- dramatizace, zpívání, veršované říkanky
- sběr přírodnin, tvoření a práce s přírodním materiálem
- cvičení a pohybové hry, překážkové dráhy
- procvičování hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky
- malování různými technikami
- vyprávění podle obrázků, smyslové hry
- činnosti zaměřené na pozorování přírody
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- opakování pravidel vzájemného soužití, rozlišování správného a nesprávného chování

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- reagovat na slovní pokyny
- rozšiřovat si slovní zásobu, naučit se krátké veršované říkanky
- zvládnout jednoduchou dramatizaci
- chápat základní prostorové pojmy
- zvládat základní hudební dovednosti (reprodukovat jednoduchou píseň, používat hudební nástroje, rozlišovat rytmus)
- tvořit a vyrábět z různých materiálů, z přírodnin apod.
- vnímat význam životního prostředí, starat se životní prostředí (udržovat pořádek a čistotu, chránit přírodu v okolí apod.)

Listopad – Pestrobarevný podzim

V rámci tohoto bloku si vyzkoušíme pouštění draků, budeme si všímat, jak se mění podzimní příroda, naučíme se jednotlivé barvy. Vyzkoušíme si jednoduché úklidové práce na zahradě. Postupně budeme prodlužovat soustředění na jednotlivé činnosti, budeme spolupracovat a

řešit různé úkoly. Budeme si povídat o tom, jak se bránit bacilům a co můžeme udělat pro své zdraví. Naučíme se, jak se správně oblékat a jak se chovat u lékaře.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti
- rozvíjení paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- posilování přirozených poznávacích citů
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- poznávání pravidel společenského soužití
- vytváření povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Nabízené činnosti:

- cvičení pro správné držení těla, cvičení na hudbu, cvičení s různými pomůckami
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- smyslové hry a psychomotorické hry, dramatizace, procvičování barev
- prohlížení časopisů a knížek, vyprávění dle obrázků, hrátky s přírodním materiálem
- poslech pohádek a příběhů, návštěva divadla
- pozorování změn počasí
- didaktické hry – zdravé a nezdravé potraviny, jak se oblékat
- chování u lékaře – odstranění strachu z lékaře
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy:

- projevovat zájem o knížky, soustředit se na četbu, sledovat divadlo
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat zvuky a tóny, rozlišovat tvary předmětů, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- uplatňovat své individuální potřeby, řešit konflikty dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky
- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, využívat je pro další učení

Prosinec – Po roce jsou tu zase Vánoce

Cílem tohoto bloku je připravit děti na příchod Vánoc, rozvíjet u dětí představivost a fantazii, překonat strach z nadpřirozených bytostí. Budeme prožívat příchod Mikuláše a užívat si společné těšení na vánoce, naučíme se nové koledy.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj představivosti a fantazie, posilování přirozených poznávacích citů, překonat strach z nadpřirozených bytostí
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Nabízené činnosti:

- činnosti seznamující s vánočními zvyky a tradicemi
- aktivity podporující sbližování dětí
- nácvik vánočních koled
- pohybové, zdravotně zaměřené činnosti
- lokomoční činnosti / chůze, běh /
- hry na procvičování pozornosti a koncentrace
- tvořivé činnosti, práce s přírodním materiálem
- hry zaměřené na rozvíjení fantazie a překonání strachu
- práce s těstem, vykraiování cukroví
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- uvědomovat si příjemné citové prožitky
- seznámit se s tradicemi, které jsou typické pro dané období
- prožívat tradice, radovat se z nich

Leden – Zimní království

Tento blok bude zaměřen na sníh a zimní radovánky. Pokud nám to počasí dovolí, budeme si užívat zábavu na sněhu, pozorovat zimní přírodu a změny počasí. Budeme se starat o ptáčky a jejich krmítka na školní zahradě.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění, výslovnost, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Nabízené činnosti:

- hry se sněhem a ledem
- zimní sporty
- pohybové hry, překážkové dráhy
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- pozorování zimní přírody, stop ve sněhu
- pokusy a experimenty se sněhem a ledem
- činnosti směřující k prevenci úrazu
- výroba krmítek pro ptáčky, krmení ptáčků
- logopedická prevence
- aktivity zaměřené na rozvoj předmatematických dovedností

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se na sněhu, ledu)
- pracovat na správné výslovnosti
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- spolupracovat s ostatními
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (starat se o rostliny, zvířata, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- seznámit se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary, množství apod.)

Únor – Svět kolem nás

V rámci tohoto bloku si budeme povídat o povoláních. Zároveň se budeme připravovat na karneval a masopust, budeme si povídat o tradicích, vyrobíme si masky a užijeme si hodně zábavy.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Nabízené činnosti:

- hry se sněhem a ledem
- zimní sporty
- cviky na správné držení těla
- lepení, mačkání a vytrhávání z papíru
- modelování, magický písek
- příprava na karneval, výroba masek
- dramatizace, zpívání, říkanky, hádanky
- práce s textem, práce s obrázky
- hry zaměřené na zrakové a sluchové rozlišování
- logopedická cvičení

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se na sněhu, ledu)
- mít povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- překonat strach z neznámého prostředí
- umět se radovat a zapojit se do společenského života
- zachovávat správné držení těla
- umět naslouchat, vést jednoduché úvahy, vyjádřit myšlenku

Březen – Hřej sluníčko hřej

Tento blok bude zaměřen na příchod jara a změn v přírodě. Budeme sázet semínka, pozorovat jak rostou a pečovat o ně. Budeme se připravovat na Velikonoce, vysvětlíme si význam této tradice, nachystáme velikonoční výzdobu a naučíme se nové říkanky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si praktických dovedností, manipulace s předměty
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- rozvoj tvořivosti (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole)
- seznamování se s tradicemi a svátky
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Nabízené činnosti:

- manipulace s různými přírodními materiály, sázení semínek, pozorování
- pokusy a experimenty, práce s lupou
- konstrukční stavebnice
- činnosti podporující důležitost vztahu mezi lidmi
- seznamování se základními matematickými pojmy
- hry s míčem, cvičení s náradím a náčiním
- činnosti vztahující se k Velikonocům, jarní výzdoba
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní a náradí, pohybovat se ve skupině dětí)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou, sladit pohyb se zpěvem
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu a hudbu
- prožívat tradice, radovat se z nich
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, navazovat a udržovat dětská přátelství
- domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- projevovat zájem o přírodu, pozorovat změny v přírodě

Duben – Z pohádky do pohádky

Cílem tohoto bloku bude seznámit děti s nejznámějšími pohádkami a pohádkovými postavami, vyzkoušet si dramatizaci jednotlivých pohádek, soustředit se na pohádku a odpovídat na otázky k pohádce. Ve druhé části bloku se budeme připravovat na čarodějnický slet, budeme kouzlit a rozvíjet dětskou fantazii.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj a užívání všech smyslů
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole)

Nabízené činnosti:

- práce s textem, vyhledávání v knížkách, otázky, rýmy, hádanky, zapamatování textu, reprodukce krátkého textu
- vyprávění pohádek dle obrázků, dramatizace pohádek
- předmatematické činnosti – porovnávání, třídění
- projektové dny – Čarodějnické rejdní
- vyzkoušení různých převleků a kostýmů
- hry na zrakové, sluchové a hmatové rozlišování
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích)
- mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- projevoval zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

- vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- seznámit se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou

Květen – Po stopách zvířátek

Tento blok bude zaměřen na zvířata kolem nás, budeme si povídat o zvířátkách, kde žijí a čím se živí. Naučíme se rozlišovat zvířata ve volné přírodě a zvířata domácí. Vypravíme se za zvířátky do lesa, ale i do ZOO. Budeme pozorovat jejich stopy a otisky. Poučíme se o nebezpečí, která nám od zvířat hrozí.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření povědomí o přírodě, o její rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Nabízené činnosti:

- návštěva ekocentra, zoologické zahrady nebo farmy
- pozorování zvířat v okolní přírodě, v lese, v jezírku
- péče o zvířata, porovnávání dle hmatu, velikosti, rozlišování zvuků zvířat
- prohlížení obrázků, encyklopedií a dětských časopisů
- pohybové hry, překážkové dráhy, hry na rozvoj rovnováhy
- hry na rozvoj prostorové orientace
- hry zaměřené na hmatové a sluchové rozlišování
- logopedická prevence – zvuky zvířat
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zachovávat správné držení těla
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyjadřovat myšlenky, nápady a pocity
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

- chápat základní prostorové pojmy a časové pojmy
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, přírodě a zvířatech, využívat je pro další učení, všimnout si změn v přírodě

Červen – Těšíme se na prázdniny

V rámci tohoto bloku si budeme povídat s dětmi o jiných kulturách a národech, budeme si hrát na indiány. Naučíme se respektovat odlišné barvy pleti a jejich zvyky. Ve druhé části bloku se zaměříme na dopravní prostředky a bezpečnost na silnici. Budeme se společně těšit na prázdniny a rozloučíme se s předškoláky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání a respektování odlišných kultur
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Nabízené činnosti:

- prohlížení encyklopedií o indiánech
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- dramatizace, zpívání, využití hudebních nástrojů, rytmičtější
- tvoření s využitím různých materiálů
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené na základní číselnou řadu, tvary
- nácvik vystoupení na školní slavnost
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy:

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení, objevovat a experimentovat

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- dbát na bezpečnost v dopravním provozu
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Integrované bloky třída II. Šikulové

ČASOVÝ HORIZONT	INTEGROVANÝ BLOK	PODTÉMATATA
ZÁŘÍ	ZPÁTKY DO ŠKOLKY	Hurá do školky
		Všichni jsme kamarádi
		Moje rodina
		Čas zralých jablíček
ŘÍJEN	PODZIM KLEPE NA DVEŘE	My jsme malí zahradníci
		S veverkou v lese
		Objevujeme dary podzimu
		Strašidel se nebojíme
LISTOPAD	FOUKEJ VĚTRÍČKU	Drak vyletěl si do oblak
		Svatý Martin přijíždí
		Co umí vítr a déšť
		Kdo nás chrání
PROSINEC	KOUZLO VÁNOC	My se čertů nebojíme
		Už voní vánoční cukroví
		Vánoční tradice a zvyky
		Ježíšek je za dveřmi
LEDEN	ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ	Průvod tříkrálový
		Zimní sporty a radovánky
		Bráníme se bacilům
		Zuby, zoubky, zoubčky
ÚNOR	POZNÁVÁME SVĚT	Masopustní rej a karneval
		Povolání kolem nás
		Cestujeme do vesmíru
		Kdo to ťuká na krmítko
BŘEZEN	SLUNÍČKO SE PROBUDILO	Knížka je můj kamarád
		Zaťukalo jaro
		Kouzlíme v zelené zahrádce
		Velikonoce svátky jara
DUBEN	KOUZLÍME A ČARUJEME	Řeky, moře a voda kolem nás
		Chráníme naši planetu
		Z pohádky do pohádky
		Čarujeme v naší školce
KVĚTEN	MÁME RÁDI ZVÍŘATA	Maminka má svátek
		Cesta za zvířátky
		Na návštěvě u včeliček a dalšího hmyzu
		Cesta do pravěku
ČERVEN	TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY	Děti slaví svátek
		Indiáni z prerie
		Děti pozor červená
		Jedeme na výlet
		Těšíme se na prázdniny

Září – Zpátky do školky

Integrovaný blok se zaměřuje na adaptaci dětí v novém prostředí nebo aklimatizaci po příchodu z prázdnin, na navazování nebo prohlubování vztahů mezi vrstevníky a dospělými, seznamování s prostředím mateřské školy, s pravidly i bezpečným chováním, na posilování prosociálního chování a postojů, respektování ostatních dětí, vytváření si pozitivního vztahu k místu i prostředí, ve kterém žijí.

Dílčí vzdělávací cíle:

- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Nabízené činnosti:

- aktivity podporující sbližování dětí, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, námětové hry a činnosti
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry na téma rodiny, přátelství apod., aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

Očekávané výstupy:

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Říjen – Barevný podzim

Integrovaný blok se zaměřuje na přírodní změny a proměny v říši rostlinné i živočišné v průběhu podzimního období, na význam lidské práce, význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka. Dále se zaměřuje na zvyky a tradice tohoto období počínaje dušičkami, vyřezávání dýní a lampionové průvody.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- rozvoj kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Nabízené činnosti:

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.)

Očekávané výstupy:

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Listopad – Foukej větříčku

Cílem tohoto bloku je všítat si, jak se příroda ukládá k zimnímu spánku. Sbírat různé přírodniny a využívat je pro další práci. Seznámit se s lidovými tradicemi spojenými s příchodem zimy. Pozorovat změny počasí v souvislosti se střídáním ročních období. V rámci primární prevence se zaměřit na záchranné složky, vědět jak se zachovat v nebezpečné situaci.

Dílčí vzdělávací cíle:

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

Nabízené činnosti:

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)

Očekávané výstupy:

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná, utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou, vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Prosinec – Kouzlo vánoc

Záměrem integrovaného bloku je seznámit děti s vánočními zvyky a tradicemi, s vánočními koledami a vytvořit klidnou předvánoční atmosféru, připravovat se na oslavu vánočních svátků. Odbourat strach z nadpřirozených bytostí, seznámit děti s tradicí „mikulášské nadílky“, připravit vystoupení pro rodiče.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů

Nabízené činnosti:

- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

Očekávané výstupy:

- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- prožívat a dětským způsobem projevodit, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Leden – Zimní království

Záměrem bloku je seznámit děti s charakteristickými znaky zimy, vyzkoušet si různé zimní sporty, experimentovat se sněhem a ledem. Objasnit si další lidovou tradici „Průvod tříkrálový“. Osvojit si poznatky o lidském těle a zdraví, naučit se pečovat o své zoubky, správně se oblékat dle ročního období, otužovat se. Překonat strach z lékaře.

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Nabízené činnosti:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdavých návyků a závislostí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností

Očekávané výstupy:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Únor – Poznáváme svět

Cílem bloku je seznámit děti s lidovými tradicemi v období masopustu. Připravit se na průvod výrobou masek, nacvičit s dětmi vystoupení na masopust. Naučit se prožívat radost, humor a veselí tohoto období. Seznámit se s různými druhy povolání, vyzkoušet si některá z nich. Seznámit děti se světem vesmíru, povídat si o planetách. Povídat si s dětmi o tom, jak pečovat o ptáky v zimě, pozorovat ptáky na krmítku.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- posilování přirozených poznávacích citů

Nabízené činnosti:

- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv, samostatný slovní projev na určité téma
- činnosti zaměřené na rozvoj jemné motoriky (lepení, vytrhávání, navlékání korálků apod.)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- aktivity zaměřené na ochranu přírody, krmení ptáků, výroba krmítek

Očekávané výstupy:

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (chránit přírodu a pečovat o živé tvory)

Březen - Sluníčko se probudilo

Záměrem bloku je seznámit děti s jarními svátky a tradicemi, jarními květinami. Rozloučit se se zimou a přivítat příchodu jara. Připravit se na Velikonoce, připravit velikonoční výzdobu, vyzkoušet si velikonoční zvyky a tradice. Pěstovat kladný vztah ke knize. Pozorovat probouzení přírody, růst rostlin, zasadit semínka do zahrádky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Nabízené činnosti:

- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Očekávané výstupy:

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova, poznat napsané své jméno

Duben – Kouzlíme a čarujeme

Cílem bloku je přiblížit dětem svět pohádek a nadpřirozených bytostí. Pochopit svět příběhů a pohádkových hrdinů. Prostřednictvím pohádek navštěvovat různé kraje, seznámit se s lidovou tradicí „čarodějnic“. Chránit přírodu, seznámit se s vodní říší, vysvětlit si důležitost vody pro náš život.

Dílčí vzdělávací cíle:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Nabízené činnosti:

- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv, samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (chránit přírodu a pečovat o živé tvory)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Květen – Máme rádi zvířata

Cílem bloku je rozvíjet kladný vztah k rodičům, podporovat citové vazby. Povídat si o zvířatech, kde žijí a čím se živí. Rozlišit zvířata ve volné přírodě a zvířata domácí. Vypravit se za nimi do vsi, lesa, ale i do ZOO. Pozorovat jejich stopy a otisky. Připomenout si ochranu přírody. Poučit se o nebezpečí, která nám od zvířat hrozí. Vrátit se zpátky do pravěku a prozkoumat, jaká zvířata tehdy žila na naší planetě.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- posilování přirozených poznávacích citů

Nabízené činnosti:

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků zvířat
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.)

Očekávané výstupy:

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (chránit přírodu a pečovat o živé tvory)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Červen – Těšíme se na prázdniny

Cílem bloku je zaměřit se na poznávání jiných kultur a respektování odlišností. Naučit se pravidla silničního provozu, připomenout si bezpečné chování. Seznámit děti s různými dopravními prostředky, naplánovat a zrealizovat společný výlet. Rozloučit se s kamarády, kteří odcházejí do školy, nacvičit vystoupení pro rodiče, oslavit společně konec školního roku.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, poznávání jiných kultur
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj kooperativních dovedností

Nabízené činnosti:

- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

Očekávané výstupy:

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

Zdroje použité při tvorbě ŠVP:

- ✓ *RVP pro předškolní vzdělávání*
- ✓ *Manuál k přípravě ŠVP*
- ✓ *Publikace z edice „Barevné kamínky“*
- ✓ *„Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy“ - autor Zuzana Bečvářová*
- ✓ *Řízení mateřské školy – kolektiv autorů, Praha Raabe*

Zpracovala: Lenka Čechová, vedoucí učitelka MŠ

Zpracovala:
Lenka Čechová

Schválila:
Mgr. Hana Vlčková
ředitelka školy

Seznámil/a se: